

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW, SOCW

Financieel-Economische
Zaken

Van

Persoonsgegevens

Datum

8 december 2025

Referentie

58636890

Bijlagen

Intern OCW afgesteld

Bestuursraad, WJZ

Interdepartementaal

afgesteld

Fin

Kamerbrief wettelijke verplichting loon- en prijsbijstelling

Aanleiding

M.OCW heeft in het commissiedebat over mbo toegezegd voor de formatie een kamerbrief te sturen over de borging van de loon- en prijsbijstelling. Daarnaast is tijdens de Algemene Financiële Beschouwingen de motie Vijlbrief c.s. aangenomen om te onderzoeken hoe er een wettelijk kader voor de prijsontwikkeling ingesteld kan worden voor vervolgonderwijs.

Geadviseerd besluit

Ondertekening en verzending van de kamerbrief.

Kernpunten

- In de brief wordt het belang van loon- en prijsbijstelling beschreven. De gestelde vragen (hoe wettelijk te borgen en wat zijn de kosten) worden in de kamerbrief bondig beantwoord. Tegelijkertijd hebben méér wettelijke verplichtingen grote consequenties en uitstralingseffecten op de rest van de OCW-begroting. Deze bredere context wordt beschreven in de brief. Ook wordt de werking van de loon- en prijsbijstelling beschreven en wordt teruggeblikt op de korting op de prijsbijstelling bij Voorjaarsnota 2025. Conclusie van de brief is dat het niet verstandig is meer wettelijke verplichtingen in te voeren. Tegelijkertijd wordt benoemd dat het afschaffen van bestaande wettelijke verplichtingen ook leidt tot meer gelijkheid tussen sectoren. De belangrijkste factor voor het uitkeren van loon- en prijsbijstelling is niet het bestaan van een wettelijke verplichting, maar het kabinetsbesluit bij Voorjaarsnota.
- Het is technisch mogelijk voor alle onderwijssectoren de prijsbijstelling wettelijk verplicht te maken. Daar zijn wetswijzigingen voor nodig. Nu is de prijsbijstelling wettelijk verplicht in het po, media en studiefinanciering.
- Het is niet mogelijk de kosten van die wetswijziging in kaart te brengen. De prijsbijstelling wordt namelijk ieder jaar opnieuw berekend en is afhankelijk van de prijsontwikkeling (het CPB heeft meerdere indicatoren) en van welk deel van de OCW-begroting prijsgevoelig is (dit wordt ieder jaar opnieuw berekend).
- Voordeel van een wettelijke verplichting is meer zekerheid voor de betreffende onderwijssector. Nadelen zijn 1) Dat er ongelijkheid ontstaat tussen OCW-sectoren als niet in alle sectoren exact dezelfde wettelijke verplichting geldt; 2) Om aan de wettelijke verplichting te voldoen er mogelijk grote bezuinigingen noodzakelijk zijn; 3) Meer wettelijke verplichtingen daarom ook juist tot méér onzekerheid kunnen leiden.

Toelichting

- Aanleiding voor deze kamerbrief is een toezegging en een motie, beide op 1 oktober 2025.

- Motie Vijlbrief c.s. (36 800 IX, nr. 22) tijdens Algemene Financiële Beschouwingen: verzoekt de regering te onderzoeken hoe er een wettelijk kader voor de prijsontwikkeling ingesteld kan worden voor vervolgonderwijs.
- Toezegging tijdens commissiedebat mbo (1/10/25): "Dat gaat over de borging van de prijsbijstelling, de loon- en prijsbijstelling. Net als in andere sectoren en wat dat zou kosten."
- Er is gekozen ook het vo te benoemen in deze kamerbrief. Hier zijn drie redenen voor: 1) Voor de volledigheid van de informatie; 2) de onjuiste veronderstelling in de motie dat in het vo de prijsbijstelling reeds wettelijk verplicht is; 3) Om de uitstralingseffecten zo goed mogelijk te beschrijven.

Datum
8 december 2025

Afstemming Financiën

- De kamerbrief is afgestemd met ambtelijk FIN en door ambtelijk FIN met positief advies voorgelegd aan M.FIN. M.FIN heeft zonder opmerkingen ingestemd met de kamerbrief.
- In de Bestuursraad is eerder besproken dat deze kamerbrief geen advies van de regering dient te bevatten, vanwege de demissionaire status. Echter, FEZ acht de formulering "niet verstandig", zoals voorgesteld door FIN, passend en verantwoord. Het advies van FEZ is daarom om de kamerbrief met deze formulering te verzenden.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.